

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI
1. SKUPINA: PRAPOVIJEST I STARI VIJEK
ŠKOLSKA GODINA: 2013. / 2014.
Trogir, 9. - 11. travnja 2014.

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

47	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Municipium Burnum iznad kanjona Krke nastao je na području logora:

A. XIII. legije

1	
---	--

B. XII. legije

C. XI. legije

D. X. legije

2. Adopcija je model nasljeđivanja koji je na prijestolje doveo niz uspješnih careva, a uvela ga je dinastija:

A. Klaudijevaca

1	
---	--

B. Flavijevaca

C. Antoninâ

D. Severâ

3. Rimski municipij Iovia pojavljuje se u povijesnim izvorima od vremena vladavine cara:

A. Hadrijana

1	
---	--

B. Septimija Severa

C. Trajana

D. Karakale

4. Fotografija prikazuje rimskog cara koji je:

1	
---	--

A. donio Constitutio Antoniniana

B. podijelio Rimsko carstvo na istočni i zapadni dio

C. uveo tetrarhiju

D. donio Milanski edikt

5. Pročitaj povijesni izvor:

*Svima onima koji su mi smišljali zlo iščupao sam jezike i posve ih porazio.
Sve ostale žive sam zdrobio kipovima bogova-zaštitnika...njihovim sam tijelima,
raskomadanim u sitne komade, nahranio pse, svinje, zibu-ptice, strvinare,...*

1	
---	--

Čiji se vladar ovako ponio prigodom osvajanja Babilona?

- A. asirski
- B. perzijski
- C. hetitski
- D. makedonski

6. Iz grada označenog strjelicom Egiptom je vladao faraon iz koje dinastije?

1	
---	--

- A. XVII. dinastije
- B. XVIII. dinastije
- C. XIX. dinastije
- D. XX. dinastije

7. Historiografsko djelo *Povijest Ilirika* napisao je:

- A. Kasije Dion
- B. Apijan
- C. Herodijan
- D. Polibije

1	
---	--

8. Car Galijen osnovao je 260. godine kovnicu novca u:

- A. Andautoniji
- B. Saloni
- C. Petoviju
- D. Sisciji

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj odgovarajući par i nigdje se ne povezuju.

9. Pridružite rimskima imena modernih naselja:

1. _____ Bassianae	a) Livno
2. _____ Pelva	b) Osijek
3. _____ Mursella	c) Čitluk kod Sinja
4. _____ Andetrium	d) Petrovci
5. _____ Maluesa	e) Muć
	f) Petrijevi
	g) Požega kod Užica

3	
---	--

10. Pridružite piscima njihova djela:

1. _____ <i>Povijest prirode</i>	a) Velej Paterkul
2. _____ <i>O istaknutim vojskovođama</i>	b) Kornelije Nepot
3. _____ <i>O prirodi</i>	c) Kvint Horacije Flak
4. _____ <i>Satirikon</i>	d) Tit Lukrecije Kar
5. _____ <i>Rimska povijest</i>	e) Amijan Marcelin
	f) Plinije Stariji
	g) Petronije

3	
---	--

11. Pridružite osobi godinu u kojoj je umrla:

1. _____ Marko Licinije Kras	a) 86. g. pr. Kr.
2. _____ Gaj Kasije Longin	b) 43. g. pr. Kr.
3. _____ Gaj Marije	c) 40. g. pr. Kr.
4. _____ Gnej Pompej	d) 82. g. pr. Kr.
5. _____ Marko Tulije Ciceron	e) 53. g. pr. Kr.
	f) 48. g. pr. Kr.
	g) 42. g. pr. Kr.

3	
---	--

III. U sljedećim zadatcima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Rimljani su hram boga Saturna nazivali _____ zato što se u njemu nalazila državna blagajna.

1	
---	--

13. Rimsko naselje Ad fines nalazilo se na mjestu današnjeg Topuskog na području ilirskog plemena _____.

1	
---	--

14. Iznenadna smrt prekinula je 411. g. pr. Kr. Tukidida u njegovom opisivanju tijeka Peloponeskog rata. Njegovo je djelo nastavio _____.

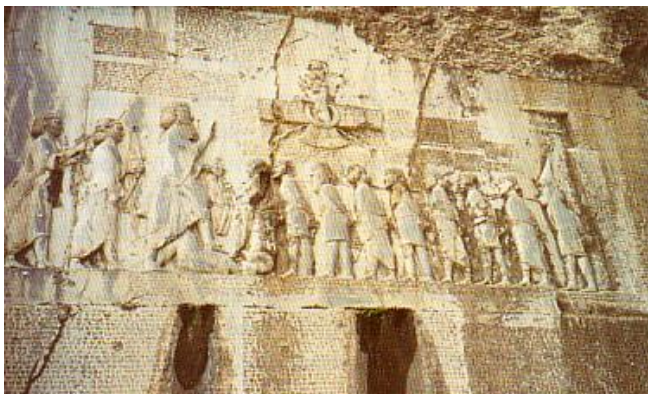
1	
---	--

15. Godine 237. car Maksimin Tračanin posjetio je Dalmaciju. O tome svjedoči natpis iz _____ posvećen njemu i njegovom sinu.

1	
---	--

16. Reljef na slici uklesan je u spomen na pobjedu kralja Darija I., a nalazi se na stijeni u _____.

1	
---	--

17. Za područje Liburnije u rimsko vrijeme karakteristični su nadgrobni spomenici

koji se nazivaju _____.

1	
---	--

18. Prvi vojnički car podrijetlom iz Ilirika bio je _____.

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

19. Kronološki poredajte rimske careve:

A. _____ Trebonijan Gal

3	
---	--

B. _____ Klaudije II. Gotski

C. _____ Galijen

D. _____ Filip Arapin

E. _____ Elagabal

20. Kronološki poredajte događaje:

A. _____ početak rata protiv Dačana

3	
---	--

B. _____ osnivanje kolonije Murse

C. _____ osnivanje municipija Magnuma

D. _____ osnivanje provincije Dacije

E. _____ podjela provincije Mezije

21. Kronološki poredajte bitke:

A. _____ bitka kod Pistorije

3	
---	--

B. _____ bitka kod Farsala

C. _____ bitka kod Munde

D. _____ bitka u Teutoburškoj šumi

E. _____ bitka kod Tapsa

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

22. Proučite povijesni izvor i odgovorite na pitanja koja slijede.

Uistinu Nil plavi, ali nema tko bi orao za njega...

Uistinu siromasi su postali vlasnici bogatstva...

Onaj tko nije mogao nabaviti ni sandale posjednik je blaga

Uistinu srca su nasilna, kuga je na zemlji, krv je posvuda...

Smrti je u izobilju, zavoj mumije govori, a ne prijanja uz nju...

Uistinu mnogi su mrtvi sahranjeni u rijeci...

1	
---	--

A. Kako se nazivaju književni tekstovi ovakvog sadržaja?

B. Za koje su razdoblje egipatske povijesti karakteristični?

1	
---	--

C. S kojim faraonom započinje sljedeće razdoblje egipatske povijesti?

1	
---	--

23. Proučite povijesni izvor i odgovorite na pitanja koja slijede.

...Krivnja je na vama samima.

Jer, za čuvare svojih stada niste slali ni pse niti pastire, već vukove.

A. Koje se godine dogodio ustanak čiji je uzrok opisan?

1	
---	--

B. Gdje su ustanici pružili posljednji otpor ?

1	
---	--

C. U kojem je gradu nakon slamanja ustanka zatočen i umro posljednji vođa ustanika?

1	
---	--

VI. U sljedećim zadatcima pažljivo promotrite karte i odgovorite na postavljena pitanja.

4	
---	--

24. A. Kako se označeni grad nazivao nakon 135. g. (označeno strjelicom broj 1)?

B. Koji se grčki znanstvenik iz IV. st. pr. Kr. rodio u označenom gradu (označeno strjelicom broj 2)?

C. Kako se zvao grad za čiji je nastanak zaslužan vladar Deiokes (označeno strjelicom broj 3)?

D. Kako se zvala provincija priključena rimskoj državi u I. st. označena kosim crtama?

25. A. Kako se rimskim imenom nazivala označena rijeka (označeno strjelicom broj 1)?

4

B. Kako se nazivao rimski grad kod kojeg se 314. g. odigrala bitka između Konstantina I. i Licinija (označeno strjelicom broj 2)?

C. Koji je ilirski grad Oktavijan osvojio 35. g. pr. Kr. (označeno strjelicom broj 3)?

D. Nakon Dioklecijanove reorganizacije provincija područje na karti označeno okomitim crtama pripadalo je novoosnovanoj provinciji koja se zvala

